

12M ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

TORNEM AL NOSTRE VERD

PACMA
PARTIT ANIMALISTA
AMB EL MEDI AMBIENT

COMPROMÍS ELECTORAL

ÍNDEX

PRESENTACIÓ

1. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB ELS ANIMALS	7
1.1 Reforma de la Llei de protecció dels animals	8
1.1.1 Prohibició de compravenda d'animals com a companyia	8
1.1.2 Esterilització obligatòria dels animals de companyia	8
1.1.3 Sacrifici Zero	9
1.1.4 Colònies estables i controlades de gats: mètode CER (Captura-Esterilització-Retorn)	9
1.1.5 Fi dels zoològics, aquaris i de tota captivitat amb finalitats d'entreteniment	10
1.1.6 Abolició dels espectacles, tradicions i festejos amb animals	11
1.1.7 Oposició a la caça i la pesca	12
1.1.7.1 Interdicció de l'ús d'animals com a instruments per caçar	15
1.1.7.2 Protecció del llop i de la guineu	16
1.1.8 Creació d'una Direcció General de Benestar i Protecció dels Animals	17
1.1.9 Deure d'auxili a animals desemparats, ferits o en perill manifest	18
1.1.10 Unitat especialitzada en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals en la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra	18
1.1.11 Suport i consideració de les entitats de protecció i defensa dels animals	18
1.1.12 Reconeixement legal dels Santuaris d'animals	18
1.1.13 Creació de Centres de recuperació i rescat suficients	19
1.1.14 Protocol d'Evacuació i Rescat	19
1.1.15 Protocol d'Assistència a la Fauna Silvestre en condicions climatològiques extremes	19
1.1.16 Tècniques i mètodes ètics de control de reproducció d'animals silvestres	20
1.1.17 Obligacions mínimes per a la tinença d'animals	20
1.1.18 Reforma dels centres d'acolliment d'animals. Formació del personal. Atenció veterinària social. Cursos d'educació canina	20
1.1.19 Admissió d'animals en albergs per a persones sense llar, residències per a gent gran, i cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència de gènere	21
1.1.20 Accés a hospitals	21
1.1.21 Prohibició d'importació d'espècies al·lòctones	21
1.1.22 Altres prohibicions a incloure en les lleis de protecció dels animals	21
1.1.23 Enduriment de les sancions per maltractament i abandonament animal	23

3. EL NOSTRE COMPROMÍS AMB LES PERSONES	47
3.1 Accés a béns i subministraments bàsics: alimentació, aigua i energia	47
3.2 Protecció i promoció de la salut	48
3.2.1 Per una sanitat pública, universal i de qualitat	48
3.2.2 Oposició al copagament	49
3.2.3 Promoció i educació per a la salut	50
3.2.4 Dietistes-nutricionistes a la sanitat pública	50
3.2.5 Salut laboral	50
3.2.6 Salut mental	51
3.2.7 Salut bucodental	52
3.3 Educació i cultura per a tothom	52
3.3.1 Per una educació pública i de qualitat	52
3.3.2 Promoció de l'excel·lència i el desenvolupament del talent	53
3.3.3 Prevenció i integració social	54
3.3.4 Educació en valors	54
3.3.5 Orientació professional a l'educació secundària	55
3.3.6 Foment de l'art i la cultura de Catalunya	56
3.3.7 Cultura accessible i assequible	56
3.3.8 Ús de les biblioteques com a centres per a la difusió cultural	57
3.4 Per una ocupació justa i de qualitat	57
3.4.1 Per la igualtat en l'ocupació	57
3.4.2 Per la conciliació personal, familiar i laboral	58
3.4.3 Pel dret al treball de les persones amb discapacitat	59
3.4.4 Major preparació i formació de la joventut de cara al futur professional	59
3.4.5 Contra l'estacionalitat en l'ocupació	60
3.4.6 Reactivació del teixit productiu industrial ètic i sostenible	60
3.4.7 Foment de l'ocupació en el sector agrícola a través d'un model de producció sostenible i ecològic	61
3.4.8 Reconversió del sector de la construcció mediante la creació de un modelo sostenible	61
3.4.9 Suport a emprenedors/es, autònoms/es i pimes	61
3.5 Per un habitatge digne: major parc d'habitatge social	62
3.6 Contra la despoblació rural	63
3.7 R+D+I amb finalitats socials	63
3.8 Lluita contra el frau fiscal	65

PACMA

**EL NOSTRE
COMPROMÍS
AMB ELS
ANIMALS**

Ens comprometem a exercir els càrrecs polítics per reclamar, de manera ferma, més respecte, benestar i protecció per als animals.

El nostre gran repte és incloure en l'agenda política diària la necessitat d'un tracte digne cap als animals i aconseguir un marc legal que els empari, posant en marxa, entre d'altres, les següents iniciatives en l'àmbit autonòmic:

1.1 Reforma de la Llei de protecció dels animals

Des de PACMA proposem **una revisió i actualització de la Llei de protecció dels animals de la Comunitat Autònoma de Catalunya**, amb la finalitat **d'ampliar i millorar les condicions previstes de benestar i protecció per als animals**, sobre la base de les següents propostes:

1.1.1 Prohibició de compravenda d'animals com a companyia

Fa molts anys que es denuncien les condicions d'explotació i insalubritat de la cria comercial d'animals de companyia, així com l'incert destí que pateixen aquells que mai arriben a ser venuts, però el més inconcebible és que es continuï permetent la seva comercialització mentre les protectores i les gosseres municipals es troben abarrotades d'animals abandonats.

Continuar permetent la compravenda d'animals de companyia fomenta la seva cosificació, atorgant-los la categoria de mercaderia amb les quals lucrar-se, i a això també contribueix el fet que la recollida d'animals abandonats i perduts continuï assignant-se en molts municipis a les mateixes empreses encarregades de la retirada dels residus urbans. Els animals, al marge de raons de salubritat i higiene, han de recollir-se per raons morals.

Fins ara han estat les entitats de protecció animal les que han anat pal·liant aquesta situació, sempre saturades i desbordades, assumint una responsabilitat que no els correspon, en la majoria dels casos sense ajuda ni suport de les administracions públiques.

Per tot això, proposarem incloure en la llei autonòmica de protecció animal la **prohibició del comerç d'animals com a companyia** -de manera que només puguin ser adoptats-, **així com l'exhibició i exposició al públic amb finalitats comercials**, en tots els casos.

1.1.2 Esterilització obligatòria dels animals de companyia

Les ventrades indesitjades són la principal causa d'abandonament d'animals. Per això, PACMA porta anys exposant la necessitat d'introduir l'**esterilització obligatòria dels animals de companyia**.

Les esterilitzacions han de ser realitzades en tot cas per professionals veterinaris. En aquells casos en els quals no sigui aconsellable per raons de salut de l'animal, es valoraran altres mesures anticonceptives, prioritzant sempre la seva salut i benestar.

En aquesta línia, les administracions públiques han de realitzar **campanyes subvencionades d'esterilització** d'animals destinades a protectores i persones amb recursos insuficients per afrontar l'esterilització dels animals que tinguin al seu càrrec.

1.1.3 Sacrifici Zero

PACMA porta molts anys treballant per **establir el sacrifici zero en totes les comunitats autònomes**, diferenciant-lo dels supòsits d'eutanàsia de l'animal, amb la finalitat d'evitar-li un patiment greu i irremeiable, a conseqüència de patir una malaltia o lesió sense possibilitat de curació que no li permeti tenir una qualitat de vida compatible amb els paràmetres mínims de benestar animal, i que, en tots els casos, ha de ser prescrita i realitzada per professionals veterinaris, mitjançant mètodes no cruels i indolors, que evitin causar-los estrès o altres patiments psíquics, i amb subministrament de sedació prèvia.

La Llei vigent de protecció dels animals de Catalunya es limita a prohibir el sacrifici de gats, gossos i fures en les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, i en els nuclis zoològics, en general.

Per la seva part, la Llei nacional aprovada l'any passat – Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i el benestar dels animals – venia a prohibir, suposadament, el sacrifici. No obstant això, després de la seva entrada en vigor, la Direcció General de Drets dels Animals donava el vistiplau a la proposta de l'Organització Col·legial Veterinària d'incloure entre els supòsits contemplats per al certificat d'eutanàsia l'absència de disponibilitat dels mitjans necessaris, com ara els econòmics, la naturalesa no manejable de l'animal, la incapacitat física per atendre les necessitats de l'animal i un indeterminat "etcètera".

Evidentment, matar un animal la patologia del qual té possibilitat de cura, per tals motius, no és una eutanàsia, sinó un sacrifici.

Però el Partit Animalista no és un partit aliè a la realitat, sinó, per contra, plenament conscient que mentre es continuï permetent la compravenda d'animals i el seu ús com a eines de caça, és molt complicat que els ajuntaments puguin afrontar l'abandonament de milers d'animals cada any.

Per això, com venim denunciant, és necessari abordar i solucionar la problemàtica de l'abandonament en l'origen, amb mesures valentes i efectives com **l'esterilització obligatòria, la prohibició del comerç d'animals com a companyia i del seu ús com a instruments de caça**. Només així es reduirà dràsticament l'abandonament i se'n fomentarà, conseqüentment, l'adopció.

Establir el sacrifici zero sense adoptar aquestes mesures condueix a una massificació dels centres de recollida i/o acolliment, cosa que es tradueix en menys benestar per als animals acollits i, fins i tot, en la falta de recollida dels animals abandonats, com ja succeeix en molts municipis.

1.1.4 Colònies estables i controlades de gats: mètode CER (Captura-Esterilització-Retorn)

Durant l'última dècada, el Partit Animalista -que ha mantingut reunions amb cada ajuntament per presentar i tractar d'implementar el **CER (Captura-Esterilització-Retorn) per al control poblacional**

de les colònies felines en el major nombre possible de municipis, al costat de les persones que, de manera voluntària i altruista, han anat aplicant aquest mètode, a costa, en la majoria dels casos, de la seva pròpia butxaca- hem aconseguit demostrar que una gestió ètica no solament és possible, sinó que és més eficaç que capturar i sacrificar els gats, com es feia, i convertir-ho en una realitat d'àmbit nacional.

El mètode CER és el més ètic i efectiu, i suposa un treball conjunt entre l'Administració, les entitats de defensa i protecció animal i el voluntariat.

Però encara queden molts passos per fer i molts aspectes per millorar al voltant d'aquesta gestió. Volem **que els gats integrants de les colònies, a més de ser identificats i esterilitzats, tinguin assegurada tant l'alimentació com l'atenció i els tractaments veterinaris** que requereixin.

Per a un bon desenvolupament, és igualment necessari la **implementació de campanyes d'informació dirigides a la ciutadania** sobre el control poblacional de les colònies mitjançant el CER i els seus beneficis, encara desconeguts per a gran part de la població.

1.1.5 Fi dels zoològics, aquaris i de tota captivitat amb finalitats d'entreteniment

Als parcs zoològics i aquaris es mantenen captius els animals fora del seu hàbitat, en contra de la seva naturalesa, amb finalitats d'exposició, exhibició i entreteniment per als humans.

Resulta impossible reproduir l'entorn dels animals en un zoològic o aquari. Animals com els lleons o els tigres tenen deu mil vegades menys espai que en llibertat.

A causa de la inactivitat, la frustració, la fustigació dels visitants i la pèrdua de vida en grup social o d'estatus solitari, els animals captius desenvolupen amb freqüència patrons de comportament anòmal com les estereotípies, la conducta d'empolainament excessiu o les automutilacions.

Són múltiples les denúncies sobre recintes inadequats, alimentació deficient o maltractaments.

Un argument esgrimit a favor dels zoològics és el treball de conservació que suposadament realitzen. No obstant això, la realitat és que menys d'un u per cent de les espècies es deu a l'esforç de conservació i que, lluny de tornar a integrar els animals en la naturalesa, la gran majoria són arrencats del seu hàbitat. A més, d'aquest u per cent, molts són fruit de l'endogàmia i els mancaria, per tant, aquest "valor de conservació".

Fa uns anys es va generar una gran alarma social després de conèixer -arran del cas de Màrius, una jove girafa que va ser sacrificada, esquarterada en públic i donada com a aliment a altres animals al Zoo de Copenhaguen- que, només entre els zoològics pertanyents a l'Associació Europea de Zoos i Aquaris (EAZA), dels quals a Espanya, lamentablement, en tenim entorn de vint -entre ells, el de Barcelona-, se sacrifiquen cada any prop de dos mil animals sans per qüestions de genètica i espai. Aquests centres al·leguen que es tracta de satisfer una necessitat tan natural en els animals com és procrear, mentre no els preocupa en absolut no cobrir altres instints naturals com poden ser viure en ramats, nedar o recórrer llargues distàncies.

Per tot això, el Partit Animalista proposa que s'inclougui en la Llei de protecció animal de Catalunya la **prohibició de mantenir animals captius amb finalitats d'exposició, exhibició i/o entreteniment**, i que els **zoològics, aquaris i altres recintes** amb animals que no tinguin com a finalitat la seva cura,

recuperació, custòdia, reintroducció o manteniment, **siguin reconvertits en centres de recuperació i rescat o reserves.**

En el seu lloc, proposarem el foment de **projectes on l'ús de les últimes tecnologies permeti contemplar i estudiar els animals en els seus entorns naturals, sense necessitat d'interferir en el curs normal de la seva vida silvestre.**

1.1.6 Abolició dels espectacles, tradicions i festejos amb animals

Catalunya, com la majoria de les comunitats autònomes, també és coneguda per les seves tradicions i festejos cruels amb els animals, particularment amb els toros. No podem considerar-nos una comunitat avançada, mentre això no canviï.

És hora d'acabar amb els correbous; de tenir una legislació de benestar i protecció animal coherent que, considerant que els animals no són coses, sinó éssers sensibles i sentents, no permeti que siguin sotmesos a aquestes terribles pràctiques.

Una legislació que, actualment, prohibeix l'ús d'animals en baralles i en espectacles, o altres activitats si els poden ocasionar patiment o poden ser objecte de burles o tractaments antinaturals, o si poden ferir la sensibilitat de les persones que els contemplen, per -en el següent paràgraf- excloure d'aquesta prohibició les festes amb toros sense mort de l'animal (correbaus) en les dates i localitats on tradicionalment se celebren, afegint-hi que, en aquests casos, està prohibit inferir mal als animals.

I així, veiem impotents com cada any se celebren a Catalunya multitud de bous embolats, capllaçats i a la mar, tot i que els animals pateixen lesions, com ara cremades, esquincaments, desnucaments o posteriors pneumònies per aspiració d'aigua, a més de l'evident patiment psíquic, per l'assetjament i la fustigació als quals són sotmesos en aquests festejos.

És una vergonya que les lleis de protecció animal permetin que es maltracti els animals en nom de la tradició. La realitat és que la major part de la ciutadania no s'identifica amb aquestes pràctiques cruels, sinó que, per contra, s'avergonyeix d'un concepte de cultura i tradicions basades en el maltractament cap als animals.

El patrimoni cultural, que es transmet de generació en generació, ha d'infondre un sentiment d'identitat cap al poble al qual pertany; per la qual cosa, tradicions que la gran majoria rebutja no n'haurien de formar part, de cap manera. Més enllà, el dolor i el maltractament no haurien de formar part de cap tradició que representi a un poble civilitzat.

Cal avançar cap a la supressió de les excepcions legals al maltractament i patiment dels animals permesos en aquests i altres espectacles, com als circs o delfinaris.

Mentre la tendència mundial és considerar moralment inacceptable la captivitat de cetacis amb finalitat d'entreteniment -mitjançant la prohibició de la seva captivitat i importació, l'establiment d'estàndards tan estrictes que fan impossible la construcció de delfinaris o la prohibició de tots els espectacles amb animals-, Espanya s'ha convertit en el "delfinari d'Europa", sent el país europeu amb el nombre més gran de delfinaris i de cetacis en captivitat.

A Catalunya en tenim un d'ells, en el qual no només es mantenen captius dofins, sinó també animals d'altres espècies aquàtiques, com lleons marins, als quals s'obliga a realitzar exhibicions que, amb total desvergonyiment, es qualifiquen d'“educatives”.

Pel que fa als circs, la vigent llei de protecció animal a Catalunya es limita a prohibir els espectacles circenses amb animals pertanyents a la fauna salvatge.

En el mateix sentit, la deficient llei nacional només prohibeix la utilització d'animals silvestres, i ignora deliberadament que els animals domèstics explotats en circs pateixen igualment la privació de llibertat i passen la major part de la seva vida viatjant engabiats, sense espai suficient per desenvolupar les seves necessitats i comportaments naturals. A més, són sotmesos a un dur entrenament, consistent en repeticions incessants d'exercicis antinaturalment que els resulten difícils i incòmodes, amb tècniques d'ensinistrament de llarg qüestionades. Els animals mai travessarien cercols de foc, caminarrien a dues potes o muntarien amb bicicleta, excepte per temor a les represàlies que pugui suposar no fer-ho.

El tracte que reben, la captivitat, la frustració, la falta d'exercici i d'interacció amb altres animals de la seva espècie, els fan patir amb freqüència greus trastorns mentals. És comú observar en ells els mateixos símptomes agreujats que pateixen els animals tancats en zoològics.

És hora que tots els espectacles amb animals siguin prohibits. Per això, proposarem establir en la llei autonòmica la **prohibició de la utilització d'animals en tota mena d'espectacles, tradicions i festejos**, tant privats com públics; **particularment, en correbous, circs i delfinaris.**

Mentre aconseguim que es prohibeixi la utilització d'animals en espectacles, tradicions i festejos, sol·licitarem la **retirada immediata de tota subvenció pública** que rebin directament o indirecta, així com la **prohibició de la seva retransmissió televisiva o radiofònica.**

1.1.7 Oposició a la caça i la pesca

Cada any, milions d'animals són abatuts pels caçadors mentre PACMA és l'únic partit que s'hi oposa.

L'activitat cinegètica no és una eina necessària per a la gestió i l'equilibri mediambiental, com els governs central i autonòmics tracten de “vendre'ns” els últims anys. Molt al contrari, com ja ha advertit el Parlament Europeu, la caça és una de les principals causes de la pèrdua de la biodiversitat.

Cada temporada, a més, els caçadors deixen darrere seu milers de tones de plom a l'aigua i el sòl que romanen en el substrat centenars d'anys, prolongant el seu efecte tòxic a la natura. Milers d'ocells, aquàtics i rapaços, moren cada any per la seva ingestió directa.

No obstant això, els governs autonòmics no tenen cap objecció a establir beneficis fiscals per al foment d'aquesta activitat minoritària, que suposen reduccions de milions d'euros d'ingrés en les arques públiques i, al seu torn, la inversió de milions d'euros de tots els contribuents en el desenvolupament d'una activitat que no practica la gran majoria.

En l'àmbit legislatiu també s'afanyen perquè pràctiques com la munteria amb gossada o la falconeria siguin declarades Bé d'Interès Cultural.

Tota una sèrie de mesures per tractar de salvar una activitat que es troba en procés de desaparició irreversible. Com reconeixen els propis plans de caça autonòmics, el nombre de llicències ha disminuït de manera pausada però inexorable i l'edat mitjana dels caçadors ha augmentat entorn de deu anys en l'última dècada, estant ja molt per sobre dels seixanta anys.

Per això, a més de totes les mesures esmentades, pretenen adoptar-ne d'altres encaminades a captar nens, joves i dones que se sumin a la pràctica d'aquesta activitat, demostrant, una vegada més, que són governs que viuen i actuen al marge de la societat, de la seva evolució moral i del que els reclama.

A PACMA tenim el ple convenciment que cap d'aquestes mesures els proporcionarà els resultats desitjats. El nombre de llicències continuarà descendent i l'edat mitjana dels caçadors augmentant, precisament, perquè les noves generacions estan cada vegada més conscienciades contra la violència i el maltractament cap als animals.

En la seva desesperació, alguns governs autonòmics fins i tot s'han proposat introduir la caça en els col·legis, a través d'assignatures com Coneixement del Medi i d'activitats extraescolars, per impulsar la seva visibilització com a "eina de gestió i equilibri del medi natural, i de conservació de la biodiversitat", ja que consideren necessari advertir a la societat que, de no existir la caça com a activitat desenvolupada voluntàriament per persones i al seu propi cost, caldria tenir uns serveis de control de les poblacions de determinades espècies per part de les administracions.

Arguments que no són més que fal·làcies, quan, com portem anys advertint des de PACMA, Espanya està plagada de granges cinegètiques, l'única finalitat de les quals és la cria d'animals per després deixar-los anar i caçar-los. Negocis que els governs autonòmics no només autoritzen, sinó que fomenten, i se'n beneficien també fiscalment.

Des del Partit Animalista els indiquem que, per contra, seria convenient que avaluessin quant costa i ha costat, durant tots aquests anys, mantenir el servei de recollida, manteniment i sacrifici dels centenars de milers de gossos rebutjats pels caçadors, les accions per mitigar els efectes de la contaminació pel plom dels seus cartutxos o els programes de recuperació de les espècies que han portat a la vora de l'extinció.

Des dels mateixos governs asseguren també que la caça és una "activitat essencial per al manteniment del medi rural", quan la realitat és que les zones amb més activitat cinegètica són les més despoblades. Es tracta d'una activitat clarament masculinitzada i amb escàs relleu generacional, i que, per tant, contribueix a l'envelliment poblacional, a la masculinització del territori, a les migracions, a la baixa natalitat i densitat, i a les poblacions estacionals, que són gran part dels desafiaments que ha d'enfrontar el medi rural.

PACMA treballa perquè Espanya no sigui el gran vedat de caça en el qual, govern rere govern, han convertit aquest país, la legislació del qual permet que més del 80% del territori sigui terreny cinegètic. Milers d'àrees privades de caça que ocupen milions d'hectàrees, que privilegien el 3% de la població que té llicència de caça, davant del 97% que ens veiem privats del dret recollit en la Constitució a poder gaudir d'un medi ambient adequat, a poder gaudir de la naturalesa que ens envolta amb llibertat i sense por.

Mentre que des dels governs es continui fomentant i tractant de protegir la caça, continuarem donant veu als milions d'animals que són abatuts cada any per "esport" o sota la justificació de suposades sobrepoblacions i emergències cinegètiques, declarades pels mateixos governs que permeten i

incentiven la cria d'aquestes mateixes espècies en granges cinegètiques i posteriorment n'autoritzen l'alliberament.

Exemple d'això és, precisament, el que PACMA va destapar en relació amb l'emergència cinegètica declarada contra el conill a Lleida.

Després dels terribles fets que van produir durant les protestes dels agricultors per la suposada plaga a la província, en les imatges vam poder veure com, amb total impunitat, es llançaven conills vius contra els murs de l'edifici de la Delegació del Govern, que després jeien agonitzants a les portes, sense que ningú els atengués. Des del Partit Animalista vam decidir presentar una denúncia penal i exercir l'acusació popular.

El Govern, per contra, en lloc de condemnar aquests fets i d'iniciar les degudes accions legals contra els seus executors, els va correspondre amb l'adopció d'una sèrie de mesures per continuar maltractant la població de conills a Lleida.

Aquestes accions passaven per col·locar gàbies parany a l'entrada dels caus per capturar les cries; aplicar un verí –el fosfur d'alumini- perquè els conills morissin asfixiats a l'interior dels seus caus, a més de posar en risc la resta de la fauna silvestre, en tractar-se d'un mètode no selectiu; i, finalment, declarar l'emergència cinegètica, perquè els conills fossin abatuts a tirs o a mossegades dels gossos i fures atiades pels caçadors.

Va resultar que les àrees afectades per danys eren vedats privats de caça, per la qual cosa, els agricultors afectats eren, al seu torn, els propis caçadors als quals la Generalitat es disposava a compensar econòmicament per la seva "col·laboració" per caçar els conills.

Per part nostra, vam comprovar al Registre d'Explotacions Ramaderes de Catalunya que hi havia, almenys, deu granges de cria de conill específicament per repoblació cinegètica a Catalunya i que, per a més estupefacció, segons constava a l'Anuari Estadístic de Catalunya, en relació amb la Repoblació cinegètica, el 2021 s'havien deixat anar a Catalunya 12.029 conills i, a Lleida, concretament, 2.186.

Segons les dades del Ministeri de Transició Ecològica, cada femella de conill pot tenir entre 2 i 12 ventrades a l'any d'entre 3 a 6 llogirons cadascuna. Un càlcul mitjà seria de 7 ventrades de 4,5 llogirons anuals, la qual cosa dona una taxa mitjana de reproducció de 31,5. Suposant que la meitat dels conills que la Generalitat va autoritzar a deixar anar a Lleida en 2021 fossin femelles, en un any, la població podria haver augmentat en 34.429 conills i arribar-ne a 576.686 en tan sols dos anys. Fins i tot amb altes taxes de mortalitat per diferents motius (caça, malaltia, atropellaments...), les xifres continuarien sent molt altes.

Ens trobem, per tant, que la Generalitat permet que es criïn i s'alliberin més de 2.000 conills a Lleida, en un any, fet que provoca una sobrepoblació i un desequilibri mediambiental, per, a continuació, declarar l'emergència cinegètica i pagar als caçadors per abatre aquests animals.

Un altre govern autonòmic que juga a ser Déu, repoblant i despoblant la naturalesa de determinades espècies, complaent els caçadors i remunerant-los per practicar la seva cruel afició, a costa dels diners de totes les persones contribuents.

Són aquests governs els que fan que Espanya segueixi a la cua en benestar i protecció animal, i sigui la vergonya d'Europa.

Per tot això, mentre s'aconsegueix la prohibició de la caça, sol·licitarem que es **prohibeixi l'ús d'animals com a instruments per caçar**, ja siguin gossos, ocells, fures o altres animals.

1.1.7.2 Protecció del llop i de la guineu

Penjats, enverinats, atropellats o exposats com a trofeus de caça. Així acabava la vida de centenars de llops ibèrics, cada any, a Espanya.

Les justificacions esgrimides per autoritzar la seva caça, com reduir el conflicte amb el bestiar o pal·liar el furtivisme, són falses. El llop ha estat víctima de l'estigmatització administrativa i social, causada principalment per les institucions que han promogut la seva caça a instàncies del sector cinegètic i a l'empara de les denúncies del sector ramader, els interessos del qual es veuen beneficiats per plans específics d'indemnitzacions.

El llop ibèric va habitar una vegada la major part de la Península. No obstant això, durant els anys 70, l'espècie va estar sotmesa a un terrible estrès poblacional per pressió humana, com les campanyes d'"extinció de feristeles" promogudes des de l'Administració, que ofería recompenses per a totes aquelles persones que en lliuressin un de mort, els enverinessin indiscriminadament o provoquessin la destrucció dels seus hàbitats. El seu número es va reduir llavors a tan sols 400 animals a tot Espanya, i es va convertir llavors en una espècie en perill d'extinció.

En les últimes dècades, ha estat una espècie designada "d'especial conservació" únicament a la regió sud del Duero, però la resta de comunitats autònomes han continuat autoritzant-ne la caça, cosa que ha provocat una regressió de l'espècie cap a la zona nord-occidental, deguda a una brutal persecució que li ha impedit estendre's cap als seus territoris històrics meridionals.

Des de setembre de 2021, el llop ibèric és una espècie designada "d'especial conservació" en tot el territori nacional, però aquesta mesura ha arribat molt tard i és del tot insuficient. Després de dècades de desprotecció, pocs exemplars, aïllats, víctimes de l'endogàmia, en territoris amb grans terrenys cinegètics barrats, amb una supervivència que penjava d'un fil i sense plans específics de recuperació, els llops van desaparèixer ja de moltes comunitats autònomes, entre elles, Catalunya, on es va donar per extingit el 1929, després de la captura de l'últim llop autòcton a Horta de Sant Joan.

Posteriorment, no es va tornar a tenir constància de la presència d'un llop a Catalunya fins al 2004, a la zona del Cadí, que procediria de poblacions establertes al sud de França, a partir de migracions des d'Itàlia.

Des de llavors, en aquestes dues últimes dècades s'han identificat genèticament vint individus -divuit mascles i dues femelles-, però no s'ha pogut constatar, fins a la data, cap reproducció. Es considera que la seva presència és estable a la zona del Ripollès i la de l'Alt Urgell-Solsonès-Berguedà, ja que s'ha detectat en aquestes zones durant tres anys consecutius. No obstant això, la realitat és que, actualment, no es pot assegurar que a Catalunya hi hagi cap grup reproductor assentat i, en qualsevol cas, segons els experts, només un número d'entre sis i vuit grups reproductors podria garantir que l'espècie no estigués en perill en la comunitat.

Des de PACMA, volem impulsar la realització de **censos actualitzats** i la **catalogació del llop com a espècie en perill d'extinció**, exigint així el **compliment de la normativa europea que l'inclou entre les espècies prioritàries que han de ser recuperades**.

Una altra espècie víctima de l'estigmatització promoguda pel sector cinegètic és la guineu. El fet d'alimentar-se d'algunes espècies que els caçadors consideren "seves", l'ha mantingut durant dècades en el punt de mira de les seves escopetes.

La caça esportiva de guineus amb gossos entrenats per perseguir-los i assetjar-los fins i tot en els seus propis caus va ser una activitat recreativa popular durant els segles passats a països com Anglaterra, Gal·les o Escòcia, però la civilització d'aquestes societats va portar al fet que aquesta pràctica, terriblement cruel, fos prohibida.

A Espanya, no obstant això, encara es continua permetent, tot i que la caça de la guineu estigui afectant, a més, de manera negativa l'equilibri ecològic.

Per fi comencem a veure com els governs d'algunes comunitats reconeixen aquests efectes negatius a la natura i estableixen restriccions a la caça de la guineu. A Castella-la Manxa, per exemple, s'ha adoptat aquesta decisió després de constatar, sobre la base de les dades obtingudes per un programa de monitoratge i cens de la guineu que es va realitzar a la comunitat al llarg del 2022, que en els municipis amb una mitjana de danys per conill de muntanya superior a 100 hectàrees per any, hi havia una evident escassetat de guineus.

A Catalunya, ja hem exposat que el passat 2023 es va declarar l'emergència cinegètica contra el conill a Lleida. No obstant això, la Generalitat ha continuat permetent la caça indiscriminada de la guineu.

Des de PACMA volem que es protegeixi també aquesta espècie emblemàtica, tan injustament criminalitzada i assenyalada a costa dels interessos del sector cinegètic, de manera que **la caça de la guineu sigui prohibida**, amb l'exclusió d'aquesta espècie com a cinegètica.

Advoquem, a més, pel desenvolupament de **campanyes d'educació ambiental** que sensibilitzin la població **sobre la importància de la conservació de la fauna silvestre**, i, **especialment, d'espècies com el llop i la guineu**, de manera que s'erradiquin totes les fal·làcies i l'animadversió que els caçadors han infós durant dècades sobre aquestes espècies, per tractar de justificar la persecució i el maltractament a aquests animals.

1.1.8 Creació d'una Direcció General de Benestar i Protecció dels Animals

Impulsarem la **creació d'una Direcció General de Benestar i Protecció dels Animals, dependent del Departament de Medi Ambient**, a la qual correspondrà la direcció, coordinació, proposta i execució de les polítiques autonòmiques en matèria de benestar i protecció animal, i comptarà amb l'assessorament d'entitats de protecció i defensa animal de la comunitat, així com de persones especialitzades en benestar i protecció animal.

1.1.9 Deure d'auxili a animals desemparats, ferits o en perill manifest

Considerem incloure en la Llei autonòmica el **deure d'auxili a animals que es trobin desemparats, ferits o en perill manifest**. La persona que ho adverteixi haurà de comunicar els fets als serveis d'emergència o autoritat competent, que s'encarregaran de prestar l'assistència oportuna. En la mesura de les seves possibilitats, i mentre acudeixen aquests serveis, ajudarà l'animal per evitar danys majors o irreversibles.

1.1.10 Unitat especialitzada en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals en la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra

Defensem la necessitat d'una **Unitat especialitzada en la defensa mediambiental, el benestar i la protecció dels animals en els Cossos de Policia Autonòmica**, a la qual correspondrà vetllar pel compliment del que es preveu en la Llei autonòmica de protecció animal i altres disposicions aplicables en matèria de medi ambient, benestar i protecció dels animals. En particular, i entre altres funcions, s'encarregarà de la vigilància, inspecció, control i formulació d'informes, denúncies i aixecament d'actes, així com de l'adopció de mesures urgents i cautelars.

1.1.11 Suport i consideració de les entitats de protecció i defensa dels animals

Secundem que les entitats de protecció i defensa dels animals de Catalunya siguin considerades, quan així ho sol·licitin, com a **entitats d'utilitat pública**, amb caràcter general.

El departament competent en matèria de medi ambient podrà establir ajudes per a les entitats que hagin obtingut el títol d'entitats col·laboradores, destinades a les activitats que duguin a terme en relació amb la protecció i la defensa dels animals, a la seva cura i manteniment, a l'execució de programes d'adopció, a la promoció de campanyes i programes d'esterilització o a la promoció de campanyes de sensibilització de la ciutadania.

A més, tindran la consideració d'**interessats qualificats en els procediments sancionadors** en els casos en què hagin formulat la denúncia corresponent o hagin formalitzat la compareixença en l'expedient sancionador.

1.1.12 Reconeixement legal dels Santuaris d'animals

Volem que es reconeixin legalment els santuaris d'animals **com a entitats de protecció i defensa dels animals**, en els quals es recupera i acull animals rescatats principalment de l'explotació de la indústria ramadera.

En tant que entitats de protecció i defensa dels animals, seran considerades -quan així ho sol·licitin- com a entitats **d'utilitat pública**, amb caràcter general.

Els animals acollits als santuaris no són animals criats o mantinguts per a la producció d'aliments, llana o pells, i, per consegüent, **no se'ls han d'aplicar les normes i protocols establerts per als animals en les explotacions ramaderes**.

1.1.13 Creació de Centres de recuperació i rescat suficients

Apostem per establir la previsió de **creació de centres de recuperació i rescat suficients i adequats** per allotjar les espècies d'animals silvestres, salvatges i/o exòtics després d'haver patit un accident o agressió, o haver estat rescatades del tràfic il·legal, de l'abandonament o de la captivitat de circs, zoològics o particulars.

La seva finalitat serà la de proporcionar atenció i cures als animals que hi ingressin, de manera que siguin recuperats, rehabilitats i, en la mesura que sigui possible, reintroduïts en la natura.

1.1.14 Protocol d'Evacuació i Rescat

La falta de polítiques mediambientals adequades i l'especulació urbanística calen foc als nostres boscos, desborden els nostres rius i, consegüentment, maten de la manera més terrible milers d'animals que queden atrapats en explotacions i en vedats de caça, ofegats, asfixiats o cremats. Aquestes morts podrien evitar-se mitjançant protocols d'evacuació i rescat.

Defensem **l'elaboració d'un Protocol Autonòmic d'Evacuació i Rescat**, per a animals que es trobin en explotacions de tota índole i terrenys cinegètics barrats, així com en centres, recintes, instal·lacions o establiments dedicats a la cura, manteniment, educació, guarderia, residència, recollida, acolliment d'animals i qualssevol altres que compleixin funcions anàlogues, **davant situacions climatològiques extremes i fenòmens o desastres naturals o provocats per persones.**

1.1.15 Protocol d'Assistència a la Fauna Silvestre en condicions climatològiques extremes

Les fluctuacions de temperatura i de l'augment del nivell del mar són cada vegada més acusades a causa de l'escalfament global. Cada any empitjoren els fenòmens climatològics extrems, com fortes onades de calor, pluges torrencials, calitges o sequeres, que agreugen els incendis i inundacions, i que, segons les previsions, seguiran en augment significatiu els pròxims anys.

Els animals silvestres s'enfronten cada vegada a majors dificultats per adaptar-se a aquests canvis climàtics que són conseqüència del comportament irresponsable i abusiu dels éssers humans sobre el planeta.

Al Partit Animalista considerem una obligació ètica i moral, i una necessitat de sostenibilitat dels ecosistemes, protegir i ajudar la fauna silvestre, i alhora facilitar la seva adaptació davant aquestes circumstàncies. Per això proposarem la **implantació d'un Protocol d'Assistència a la Fauna Silvestre en condicions climatològiques extremes.**

1.1.16 Tècniques i mètodes ètics de control de reproducció d'animals silvestres

Treballarem perquè les administracions emprin només **tècniques i mètodes ètics, no letals, de control de reproducció d'animals silvestres** -tant dins com fora dels entorns urbans- com l'esterilització o el subministrament de vacunes i pinsos anticonceptius.

1.1.17 Obligacions mínimes per a la tinença d'animals

Tota persona que estigui en possessió d'un animal, sigui de companyia o domèstic, en una casa o en una explotació, ha de ser responsable de la seva salut, protecció i benestar. Ha de procurar-li cures i atenció conforme a la seva etologia i característiques físiques, de conformitat amb la seva espècie i raça.

Per això, proposarem establir en la Llei autonòmica de protecció animal, almenys, les següents **obligacions per a les persones posseïdores d'un animal:**

- a) Proporcionar-li aigua fresca, neta i potable, i un aliment complet a bastament.
- b) Proporcionar-li un allotjament còmode i segur, a resguard de les inclemències meteorològiques, que serà sotmès a una neteja periòdica.
- c) Mantenir-lo en bones condicions higienicosanitàries i ambientals.
- d) Proporcionar-li oportunitats d'exercici i descans adequades.
- e) Proporcionar-li les revisions veterinàries necessàries i prestar-li tots aquells tractaments que siguin precisos per a un bon estat de salut i que li evitin sofriments.
- f) Sotmetre'l als tractaments preventius que siguin declarats obligatoris per a la seva salut i benestar.

1.1.18 Reforma dels centres d'acolliment d'animals. Formació del personal. Atenció veterinària social. Cursos d'educació canina

A causa de l'elevat nombre d'animals de companyia -com gossos i gats-, tant a les administracions com a la pròpia ciutadania, els manquen en molts casos les eines necessàries per afrontar les diferents problemàtiques que poden derivar de les seves cures i responsabilitats.

D'una banda, els centres d'acolliment no estan correctament projectats -tant pel que fa a l'estructura, com als recursos humans i materials- perquè els animals puguin socialitzar adequadament, la qual cosa, sens dubte, en dificulta l'adopció. La massificació, l'excessiu ús de gosses i gàbies, al costat de l'habitual escassa o nul·la formació del personal contractat, impedeix un correcte desenvolupament del comportament dels animals, la qual cosa, al seu torn, pot conduir a un deteriorament de la seva salut física i/o mental.

És per tant necessari establir unes **pautes per a una reforma integral de tots els centres d'acolliment** que, per fomentar l'adopció dels animals acollits, prevegi, a més, un **servei d'atenció veterinària social**, al qual puguin acollir-se les persones que hagin adoptat en la xarxa de centres d'acollida i adopcions de Catalunya, perquè els animals adoptats rebin una **assistència i tractament veterinaris a preus reduïts**.

Per prevenir els problemes de comportament que poden derivar de l'abandonament i/o maltractament soferts pels animals, considerem imprescindible la **impartició de cursos d'etologia i educació canina i felina, dirigits tant a professionals com a cuidadors/es**, la qual cosa, sens dubte, redundarà en una millora de la qualitat de la vida de les persones adoptants i, especialment, dels animals.

1.1.19 Admissió d'animals en albergs per a persones sense llar, residències per a gent gran, i cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència de gènere

Advocarem perquè **es permeti i reguli l'admissió dels animals als albergs per a persones sense llar, a les residències per a gent gran, i a les cases d'acollida i pisos tutelats per a víctimes de violència de gènere**, de manera que les persones que hagin d'allotjar-se en aquests llocs no es vegin abocades, a més, a haver de separar-se d'ells, deixar-los enrere, o a dormir al carrer.

1.1.20 Accés a hospitals

Els animals que conviuen amb nosaltres a les nostres llars són part de la família. A més de companyia, aporten efectes beneficiosos per a la salut, importants en el tractament i recuperació de malalties físiques i psíquiques. Els pacients ingressats als hospitals es veuen privats de poder rebre la visita dels seus animals de companyia. Aquesta separació pot afectar negativament el seu estat anímic i recuperació.

Proposarem que **els hospitals permetin l'accés d'animals**, amb l'habilitació d'una zona o sala, on les persones que es trobin ingressades puguin rebre la visita dels seus animals de companyia.

Per a això, promourem que es formuli un **pla conjunt entre el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, l'Estat i les comunitats autònomes**, amb els protocols de seguretat i higiene adequats.

1.1.21 Prohibició d'importació d'espècies al·lòctones

Per prevenir els problemes que poden derivar-se de la introducció d'espècies, subespècies o races geogràfiques al·lòctones, que poden arribar a constituir una amenaça per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, proposarem **prohibir la importació d'espècies i subespècies al·lòctones, tant per a la cria i manteniment per a l'aprofitament de les seves pells com per a la seva comercialització i tinença com a animals de companyia**.

1.1.22 Altres prohibicions a incloure en les lleis de protecció dels animals

A més de les ja exposades, volem que totes les lleis autonòmiques de protecció animal incloguin les següents **prohibicions**:

- Tenir animals salvatges com a animals de companyia.
- Manténir els animals lligats, tancats o engabiats.

- Tenir de forma continuada animals a terrasses, patis o altres llocs inapropiats.
- Matar, danyar o molestar animals silvestres.
- Subministrar als animals substàncies hormonals o químiques que puguin causar-los alteracions de la salut, del metabolisme o del comportament, excepte per prescripció veterinària.
- Marcar els animals a foc o mitjançant qualsevol altre mètode punyent.
- Practicar mutilacions als animals amb l'objectiu de modificar-ne l'aparença o aconseguir altres fins no curatius.
- Utilitzar qualsevol artefacte, mecanisme o utensili destinat a limitar o impedir la mobilitat dels animals, excepte per prescripció veterinària.
- Servir-se d'animals com a blancs en atraccions firals, concursos o competicions.
- Practicar activitats considerades esportives que impliquin el sofriment, la captura i/o la mort d'animals.
- Matar, causar mal, patiment o estrès als animals en produccions audiovisuals, cinematogràfiques, televisives, artístiques o publicitàries, espectacles, activitats culturals, religioses o qualsevol altra de similar, o bé fer-ne degradació, paròdies, burles o tractaments antinaturals.
- Filmar amb animals silvestres i/o salvatges per al cinema, la televisió o altres mitjans de difusió, tret que sigui en el seu medi natural i sempre que no s'interfereixi en el curs normal de la seva vida silvestre.
- Practicar sacrificis rituals d'animals per motius religiosos.
- Utilitzar animals en atraccions firals i altres assimilables.
- Ensinistrar o entrenar els animals mitjançant mètodes que els puguin perjudicar la salut i el benestar, obligant-los a superar les seves forces o capacitats naturals o utilitzant mitjans que puguin provocar lesions, dolors, sofriments o angoixa.
- Donar als animals una educació agressiva, d'atac o defensa.
- Emprar animals per ensinistrar altres animals en la baralla o l'atac.
- Organitzar, participar i/o assistir a baralles organitzades d'animals, sense excepcions.
- Valer-se d'animals com a instruments de defensa, tant personal com de propietats.
- Utilitzar animals com a tracció de vehicles.
- Sotmetre els animals a treballs de càrrega.
- Explotar animals com a transport turístic.
- Sortejar o fer donació d'un animal com a premi, recompensa, gratificació o regal de compensació.

- Exhibir animals amb finalitats lucratives o de reclam.
- Dur a terme actuacions o pràctiques de selecció genètica de les quals es derivin problemes o alteracions greus en la salut dels animals.
- Manipular artificialment els animals per fer-los atractius com a diversió o joguina.
- Emprar instruments o mètodes nocius de subjecció, retenció o educació.
- Fer servir instruments o eines que puguin originar danys als animals que els utilitzin o portin.
- Imposar als animals la realització de comportaments i actituds alienes i impròpies de la seva condició o que impliquin tracte vexatori.

1.1.23 Enduriment de les sancions per maltractament i abandonament animal

Considerem necessari un enduriment de les sancions per maltractament animal previstes en la Llei autonòmica, **mitjançant un augment considerable de la quantia de les multes, així com de la durada i classificació de les inhabilitacions previstes.**

1.2 Programes d'informació i educació. Foment de matèries i/o continguts relacionats amb el respecte, el benestar i la protecció dels animals en els sistemes educatius

És indispensable una intervenció educativa dirigida a la ciutadania que fomenti de manera preventiva una conducta més cívica i una tinença responsable dels animals.

Maltractar no consisteix només a emprar violència, sinó que comprèn situacions tristament quotidianes de la nostra geografia, com mantenir els animals en deficientes condicions higienicosanitàries, sense proporcionar-los un aliment adequat i suficient, un allotjament còmode i segur, o mantenir-los permanentment encadenats o tancats.

Qui decideix tenir un animal al seu càrrec es converteix en responsable de la seva salut i del seu benestar, i ha de ser conscient de les obligacions i compromisos que això implica, per així poder assumir-los de manera reflexiva i responsable.

Proposem que la Generalitat es comprometi a fomentar el **desenvolupament de programes d'informació i educació per promoure entre la ciutadania el respecte pels animals, prevenir l'abandonament i fomentar-ne l'adopció responsable.**

Aquests programes destacaran els següents aspectes:

- a) Campanyes de promoció i divulgació sobre les obligacions que comporta la tinença d'animals.
- b) Campanyes de foment de l'adopció en centres de recollida i protectores d'animals.

- c) Les conseqüències negatives derivades de l'adquisició irresponsable, així com de la cria d'animals de companyia.
- d) Les conseqüències negatives de l'adquisició i introducció d'animals silvestres, salvatges i/o exòtics com a animals de companyia.

A més, s'ha d'inculcar des de la infància una actitud respectuosa cap als animals. Per això, considerem imprescindible el **foment de matèries i/o continguts relacionats amb el respecte, el benestar i la protecció dels animals en els sistemes educatius**.

Es promourà la visita a refugis i santuaris d'animals com a alternativa a les actuals visites a les granges escola i llocs similars en els quals la finalitat no sigui el benestar i la protecció dels animals.

De la mateixa manera es fomentarà que persones que treballen i col·laboren en protectores i altres entitats de protecció i defensa dels animals siguin convidades a donar xerrades informatives i educatives a les escoles.

1.3 Millora del benestar animal en les explotacions ramaderes

Malgrat que encara existeix una gran desinformació sobre el sofriment que pateixen els animals destinats al consum i la manera en què es produeix la seva mort, cada vegada són més els ciutadans i ciutadanes preocupats per la situació que pateixen els animals a les explotacions ramaderes.

Els animals destinats al consum com a aliment es crien cada vegada més en un model industrial que afavoreix les explotacions de gran grandària i la producció intensiva. Aquest model intensiu implica el confinament i amuntegament dels animals, que estan sotmesos a sistemes de producció en els quals el seu benestar queda supeditat al benefici econòmic.

Són necessàries noves polítiques amb l'objectiu de protegir i vetllar per les necessitats i el benestar d'aquests animals, per sobre dels beneficis econòmics de la ramaderia.

A més de les propostes de defensa, protecció i benestar destinades a tots els animals ja formulades en epígrafs anteriors, considerem fonamental afegir-hi les següents, en referència a la protecció i benestar dels animals de granja.

1.3.1 Prohibició de les amputacions no curatives

Els animals de les explotacions ramaderes pateixen pràctiques terribles com l'amputació del bec als pollastres, l'amputació de la cua i les dents als porcs o el cremat de les banyes als vedells. Aquestes pràctiques es realitzen sovint incomplint la normativa que estableix l'obligatorietat d'utilitzar anestèsia.

Per això, el Partit Animalista instarà a **prohibir la pràctica d'amputacions als animals** que no tinguin cap finalitat curativa.

1.3.2 Prohibició d'alimentació forçosa i de comercialització de foie-gras

El foie-gras és producte del fetge hipertrofiat d'un ànec o d'una oca sobrealimentada. Existeixen múltiples recerques que mostren el terrible sofriment que pateixen aquests animals durant tota la seva vida per a la seva producció.

Els ocells són immobilitzats i alimentats mitjançant embuts pels quals s'introdueix l'aliment a pressió diverses vegades al dia. Alguns criadors col·loquen un elàstic al voltant del coll dels ocells per evitar que aquestes vomitin. Els animals solen viure en diminutes gàbies perquè no puguin moure's, gastin la menor energia possible i es dipositi teixit gras en tot el seu cos, especialment al fetge, que augmenta deu vegades el seu pes normal. Un augment exagerat que els genera trastorns de tota mena, sobretot respiratoris, ja que existeix una compressió pulmonar, alhora que senten un intens i constant dolor hepàtic.

El Partit Animalista sol·licitarà que s'estableixi la **prohibició d'alimentació forçosa dels animals, així com la comercialització dels productes derivats** d'aquesta cruel tècnica.

1.3.3 Prohibició dels sacrificis halal i kosher

La legislació de la Unió Europea estableix que els animals es mataran únicament amb atordiment previ, mantenint la pèrdua de consciència i sensibilitat fins a la seva mort. No obstant això, introdueix una excepció per als mètodes particulars de sacrifici prescrits per ritus religiosos.

El sacrifici ritual que realitzen algunes religions, com la musulmana (halal) i la jueva (kosher), exigeix que els animals estiguin en perfecte estat de salut en el moment del sacrifici. Sobre la base d'algunes interpretacions, un animal atordit pot considerar-se "malalt" i, d'aquesta manera, s'eludeix l'atordiment previ.

En aquests casos, el mètode de sacrifici general utilitzat és per degollament, tallant els vasos sanguinis de totes dues parts del coll, sense danyar l'espina dorsal. També es tallen tràquea, esòfag i paquet nerviós.

Mitjançant el degollament, la consciència es perd de manera gradual, provocant als animals una agonia durant la qual estan exposats a un dolor i patiment innecessaris.

El 2017 coneixíem, a través d'una recerca periodística, que als escorxadors de Catalunya gairebé la meitat de la vedella i el xai eren, ja llavors, sacrificats pel ritu halal. L'explicació és que la clientela musulmana sol comprar parts del vedell que no consumeixen altres clients, com les potes davanteres i altres talls. Per treure el major profit i benefici de l'explotació i matança dels animals, se'ls sacrifica sense atordiment previ, per poder vendre aquestes parts a comerços de clientela musulmana i la resta, a les carnisseries convencionals. Un abús cada vegada més estès que la majoria dels consumidors desconeix, atès que la legislació no obliga les carnisseries a informar del mètode de sacrifici. D'aquesta manera, el que la legislació estableix com a excepció (el sacrifici d'animals sense atordiment previ), s'ha convertit en la regla.

Per respecte als animals com a éssers sensibles, el sacrifici d'animals sense atordiment previ hauria de considerar-se inacceptable.

És hora que aquesta crueltat i maltractament sobre els animals deixi de consentir-se. El benestar i la protecció dels animals haurien d'estar sempre per sobre de qualsevol consideració de caràcter religiós, cultural, artístic o econòmic.

Mentre aconseguim que aquesta pràctica cruel sigui prohibida a nivell nacional i en tota la Unió Europea, sol·licitarem que a les comunitats autònomes s'estableixi la **prohibició de practicar sacrificis rituals d'animals per motius religiosos**.

PACMA

**EL NOSTRE
COMPROMÍS
AMB EL
MEDI
AMBIENT**

2.1.2 Reducció de la contaminació de l'aire

La contaminació de l'aire representa un important risc mediambiental per a la salut. L'Agència Europea de Medi Ambient xifra entorn de 25.000 les morts anuals a Espanya per aquesta causa.

Prova de la gravetat de la situació i de la falta d'actuació de les administracions són les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, que condemnava Espanya mitjançant Sentència de 2022, per l'incompliment reiterat i sistemàtic del límit legal anual de diòxid de nitrogen a les àrees metropolitanes de Madrid i Barcelona des de 2010; i, entre d'altres, la del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que, també el 2022, condemnava la Generalitat a elaborar, aprovar i publicar, al més aviat possible, els Plans de Millora de Qualitat de l'Aire de les dotze zones on se superaven els valors objectiu per a la protecció de la salut i/o per a la protecció de la vegetació establerts per la normativa europea i espanyola per a l'ozó.

Segons l'últim informe elaborat per Ecologistes en Acció, tota la població catalana va respirar el 2023 un aire perjudicial per a la salut, en relació amb els nivells d'ozó recomanats per l'Organització Mundial de la Salut.

Catalunya presenta dues zones amb una elevada contaminació: l'Àrea de Barcelona i el Vallès - Baix Llobregat, a causa de la intensitat del trànsit rodat, el trànsit de l'aeroport del Prat, el transport marítim del port de Barcelona i la important activitat industrial que suporta aquest territori. Al Camp de Tarragona, especialment, per les emissions del complex petroquímic i el transport marítim del port de Tarragona.

La contaminació generada en aquestes zones s'expandeix per la resta del territori català, causant afeccions en zones rurals molt allunyades, en la forma d'ozó troposfèric, que arriba fins i tot fins a la regió pirinenca o els territoris al sud pròxims al riu Ebre.

A més dels efectes nocius per a la salut humana, la contaminació de l'aire també és perjudicial per als ecosistemes.

És per això necessari **abordar les fonts més nocives de contaminació de l'aire i de canvi climàtic, incloent-hi la combustió de combustibles fòssils, la ramaderia i l'agricultura intenses, el transport i la calefacció residencial.**

La resposta ha de donar-se des de diferents àmbits, més enllà de la capacitat de les pròpies ciutats. El Govern ha d'involucrar-se impulsant **polítiques específiques per a cada sector, adaptades a les circumstàncies i singularitats de cada entorn**, que abordin les diferents fonts de contaminació.

2.1.3 Per una mobilitat sostenible: Descarbonització del transport. Foment i facilitació del teletreball, del desplaçament per als vianants, de l'ús del transport públic i de mitjans no motoritzats, com la bicicleta

El transport és un sector altament contaminant i de gran impacte climàtic. PACMA aposta per una **mobilitat basada en energies netes, produïdes en l'àmbit regional i local.**

La **descarbonització** suposa un enorme repte, però amb voluntat política, inversions en infraestructura i noves tecnologies, es poden reduir emissions i contaminació alhora que es genera ocupació i es redueixen costos per al consumidor.

El Partit Animalista Amb el Medi Ambient aposta per **promoure un Pla de transport i mobilitat sostenible de Catalunya**, que faciliti i fomenti el desplaçament per als vianants, l'ús del transport públic i de mitjans no motoritzats, com la bicicleta, com a mitjà de locomoció sostenible i saludable, així com l'ús del ferrocarril per al transport de mercaderies.

A més, per reduir significativament el trànsit rodat i descongestionar autopistes, carreteres i transports públics, proposem un **Programa per al foment del teletreball a Catalunya**, que impulsi en la comunitat aquesta modalitat laboral, ja sigui de manera continuada o amb jornades mixtes, tant a l'empresa pública com a la privada, autònoms i pimes, mitjançant un **sistema d'incentius fiscals, ajudes directes per a la contractació i/o per a l'equipament electrònic dels llocs remots**, així com d'un servei d'intermediació, entre les empreses i les persones treballadores, disponible a sol·licitud d'aquestes últimes.

Una altra de les nostres propostes és la **creació de centres de treball intermedis**, en forma de cotreball públics, que es projectin en zones que necessitin ser revitalitzades i reactivades econòmicament, per reduir els trajectes i, al seu torn, la densitat a les zones ja congestionades.

Totes aquestes mesures suposarien una important reducció del nombre de desplaçaments i trajectes diaris, tant en transport privat com públic, la qual cosa comportaria una disminució del consum de combustibles fòssils i una conseqüent minoració de la contaminació atmosfèrica. De manera col·lateral, també es reduiria el risc d'accidents de trànsit, i alhora s'afavoriria la conciliació familiar, com veurem més endavant. En definitiva, un major benestar i qualitat de vida per a les persones, en múltiples dimensions.

2.1.4 Disminució del consum d'aliments d'origen animal

El consum d'aliments d'origen animal, com la carn o els lactis, és, sens dubte, un dels principals contribuents a l'escalfament global degut, no només a les emissions generades pels cultius amb els quals s'alimenten els animals, sinó també per la fermentació que es produeix en el seu sistema digestiu. És la segona causa d'emissions de CO₂ a l'atmosfera, només per darrere de les indústries energètica i manufacturera, i molt per davant del transport i emissions de vehicles.

Així ho ha reconegut recentment l'Informe Sostenibilitat del Consum a Espanya, elaborat pel Centre Comú de Recerca (JRC, Joint Research Centre) de la Comissió Europea (CE) i el Ministeri de Consum.

Segons aquest informe, el sector de l'alimentació genera el 52,1% de l'impacte ambiental de la petjada de consum d'Espanya, destacant-ne la producció dels productes carnis i els lactis. A més, d'entre les 16 categories d'impactes analitzats, l'alimentació també n'és el principal vector en una gran majoria, sobretot, pel que fa a l'eutrofització terrestre (81,6%) i marina (79,6%), a l'esgotament de la capa d'ozó (79,6%) i als usos del sòl (76,7%).

S'estima que els canvis en els usos del sòl i l'escalfament global associats als nostres modes de consum són responsables de prop del 80% del dany a la integritat dels ecosistemes terrestres. L'alimentació és

- **Prohibició de campanyes institucionals de promoció i publicitat** del sector i els seus productes.
- Posada en marxa de **campanyes informatives sobre els beneficis per a la salut d'una dieta lliure de productes d'origen animal**, així com de campanyes que mostrin la situació real en què viuen els animals a les granges, i de les conseqüències mediambientals de la ramaderia intensiva.

2.2 No a les macrogranges

Les macrogranges emeten tones de metà -un gas d'efecte d'hivernacle que escalfa l'atmosfera unes 30 vegades més que el CO₂-, amoníac i òxid nítrós. A més, generen quantitats ingents de purins altament contaminants, amb elevada presència de nitrogen, fòsfor i potassi, cosa que suposa una enorme problemàtica al voltant de la contaminació de les aigües, amb terribles conseqüències per al medi ambient i la salut.

Catalunya és la segona comunitat autònoma amb major nombre de macrogranges -856 segons les últimes dades del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació-, major cens de porcí d'Espanya i la que té més porcs per quilòmetre quadrat. Concretament, 7,9 milions, en una comunitat amb 7,6 milions d'habitants. Això s'explica perquè la major part de la carn procedent d'aquests animals no és consumida en la comunitat, ni tan sols a Espanya, sinó que s'exportada a altres països, com França, la Xina o el Japó.

Mentre el Govern posa el focus en la falta de pluges per explicar l'actual crisi hídrica, la realitat és que aquest sistema de cria intensiva està consumint anualment el 30% de les reserves d'aigua de les conques internes de Catalunya.

Per fer-nos una idea, una macrogranja amb uns 7.000 porcs necessita uns 30 milions de litres d'aigua a l'any. Gairebé el doble que un municipi d'uns 400 habitants.

La ramaderia intensiva és un dels tres grans sectors que consumeixen la major part de l'aigua, al costat de l'agricultura intensiva i el sector turístic. Tenint en compte que prop del 80% dels cultius es destina, al seu torn, a alimentar els animals explotats a la ramaderia, és evident quin és el sector que està esgotant els recursos hídrics.

A causa d'aquest model de ramaderia intensiva, Catalunya és la comunitat que més estaria contribuint al canvi climàtic, generant el volum més gran de gasos d'efecte d'hivernacle provocats per la ramaderia, a més de ser un dels territoris que més nitrats aboca a les seves conques.

En els últims anys, la contaminació mitjana per nitrats ha augmentat més d'un 45%. L'explicació és senzilla: és tal la quantitat d'excrements que generen les macrogranges, que el sòl agrícola és incapaç d'absorbir-la, la qual cosa provoca la contaminació per nitrats dels terrenys, però també de les aigües subterrànies.

Segons reconeix la pròpia Agència Catalana de l'Aigua, més del 45% de les masses d'aigua subterrànies estan afectades per concentracions elevades de nitrats (superiors a 50 mg/L) i, en el cas de les aigües superficials, més d'un 20% incompleixen els objectius ambientals de nitrats (25 mg/L).

- Facilitar **mesures de suport tècnic** als/ a les professionals del sector.
- Impulsar la **formació** a través de cursos d'especialització i de formació professional agrícola.
- Garantir una **major transparència en la comercialització** dels productes agrícoles, amb un augment en el grau de participació del sector en el procés.
- **Revitalitzar els sòls** d'ús agrícola **perjudicats per l'activitat industrial**.
- **Incentivar el consum de producte local** i evitar, així, costos de transport i perjudicis al medi ambient.
- Implementar que els **serveis de bars, cafeteries, restaurants i menjadors de dependències públiques siguin proveïts per productes locals, procedents de l'agricultura ecològica**.
- **Secundar i subvencionar les energies renovables en les quals se sustentin els sistemes de reg intel·ligents de pressió i cabal constant**, que estalvien aigua, són més eficients i ecològics.

2.6 Per un model de consum responsable. Foment de l'ús sostenible dels recursos i limitació a la producció de residus

Cada any, la humanitat consumeix una quantitat de recursos naturals equivalent a 1,6 planetes. La petjada ecològica del planeta ha augmentat gairebé un 190 per cent en els últims cinquanta anys. S'han aconseguit nivells insostenibles d'extracció i sobreexplotació d'uns recursos naturals que són limitats i finits. La generació massiva de residus, desapropietaments i deixalles no orgàniques i fins i tot tòxics per al medi ambient, i l'agressió constant als ecosistemes, estan abocant el planeta a un punt crític de no retorn.

PACMA aposta pel consum responsable i sostenible. Per a això considerem que és necessari posar en marxa mesures per a **desincentivar la producció i compravenda dels productes que tenen un major impacte ambiental, encarir i limitar el sobre-embalatge i l'ús de materials no reciclables**.

Molts productes són poc duradors, i fins i tot d'usar i llençar, fet que comporta una excessiva generació de residus que crea seriosos problemes als municipis, encarregats de la seva gestió final.

És necessari **incentivar en l'àmbit autonòmic la utilització de productes biodegradables, la reutilització dels consumibles i el reciclatge dels residus** com a matèries primeres, amb la implantació de **sistemes de retorn d'envasos**. Aquest mètode de reciclatge, usat amb èxit a països com Alemanya, Noruega o Països Baixos, arriba a nivells de recuperació d'entre el 80 i 90%.

Les grans corporacions han aconseguit introduir la falsa percepció que la qualitat de vida està relacionada amb el sobreconsum de productes i serveis. Per això proposem una reducció progressiva del consum amb **campanyes de difusió i reeducació de la ciutadania cap a un consum responsable, planificat i sostenible**.

- Adoptar **mesures de prevenció als nuclis urbans, urbanitzacions i residències pròximes a zones forestals.**
- Dotar els bombers forestals dels **mitjans tècnics i humans necessaris.**
- **Intensificar els treballs de recerca després dels incendis per determinar-ne l'origen i l'autoria,** mitjançant la **creació de Brigades Especialitzades de Recerca d'Incendis.**
- **Prohibir la pirotècnia i els fanalets voladors,** per l'elevat risc que el seu ús suposa en la provocació d'incendis. Es realitzaran **campanyes informatives destinades a conscienciar la ciutadania** sobre els perjudicis que comporta l'ús d'aquests dispositius.

2.11 Conservació del patrimoni natural

Defensem l'**elaboració i aplicació de normatives autonòmiques que protegeixin de manera eficaç el nostre patrimoni natural, la conservació d'hàbitats i de la flora i fauna silvestres.** És necessari preservar els parcs naturals, les reserves, paratges i monuments naturals, les zones d'especial conservació i les costes, així com dels animals que els habiten.

És necessària una **revisió dels Plans d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) i dels Plans Rectors d'Ús i Gestió (PRUG),** amb una major representació de les entitats vinculades a la protecció, la defensa i la cura del medi ambient i els animals, així com dels municipis afectats i les seves entitats socials.

La Generalitat ha d'estar dotada de les eines necessàries que permetin conèixer l'estat de conservació de tot el patrimoni natural de Catalunya i de la seva biodiversitat. Ha de dissenyar **mesures per assegurar la seva conservació, disposar dels mitjans adequats per afrontar els possibles episodis de contaminació, sancionar-los de manera contundent i, en cas necessari, restaurar la integritat dels ecosistemes.**

Des de PACMA, donem suport a l'elaboració d'un **Pla Territorial de Protecció i Conservació del Patrimoni Natural de Catalunya,** que prevegi una dotació de mitjans suficient, així com de personal degudament format i capacitat per afrontar les situacions d'emergència que es puguin esdevenir.

2.12 Reforç i protecció dels Agents Rurals

Milers de dones i homes assumeixen la defensa del nostre medi ambient i patrimoni natural, i la tasca de preservar-lo per al futur. Moltes vegades s'enfronten a situacions adverses en les quals poden sentir-se en desprotecció.

En la nostra memòria, els dos agents rurals que van morir assassinats per un caçador a Aspa, Segrià, el 2017.

2.14 Turisme sostenible i respectuós amb els espais naturals, el medi ambient i els animals, amb les ciutats i el seu veïnat

A Catalunya disposem d'un patrimoni cultural i natural, així com de recursos suficients, per promoure un turisme de qualitat, sostenible i respectuós amb els espais naturals, el medi ambient i els animals, amb les ciutats i els seus habitants, i que, a més, estigui distribuït per tot el territori, i no concentrat en determinats llocs.

Des de PACMA proposem:

- Elaborar un **Pla autonòmic de turisme sostenible i respectuós amb els espais naturals, el medi ambient i els animals, amb les ciutats i els seus habitants.**
- Posar en marxa un **Observatori Autonòmic de Turisme i Sostenibilitat.**
- Realitzar treballs de **recerca, estadística i assessorament** en turisme sostenible i respectuós.
- **Potenciar l'activitat turística sostenible i fomentar la labor de les empreses públiques** que gestionen el turisme, **basant l'oferta en la promoció d'un turisme sostenible i respectuós.**
- **Analitzar nous productes i mercats sostenibles.**
- Produir i distribuir **informació turística amb criteris ètics de sostenibilitat.**
- Estudiar i adoptar **mesures per impulsar la distribució del turisme per tot el territori de la comunitat.**
- **Limitar la freqüència i el volum de les visites als espais naturals.**
- **Retirar les declaracions de Festa d'Interès Turístic a tots aquells esdeveniments en els quals s'utilitzin animals.**

Catalunya és una de les comunitats autònomes amb major pressió urbanística a les seves costes, a conseqüència de la urbanització massiva en les últimes dècades, degut, principalment, a l'auge del turisme residencial. Per això, des del Partit Animalista Amb el Medi Ambient volem instar el Govern, igualment, a adoptar **mesures de protecció dels ecosistemes costaners** davant de la urbanització desmesurada, així com de **restauració de les zones ja degradades.**

2.15 Protecció davant de la contaminació acústica. Prohibició dels artificis pirotècnics i les seves simulacions

La contaminació acústica pot provocar efectes molt negatius sobre la salut auditiva, física i mental de les persones, i també la dels animals.

Proposem una **legislació autonòmica que controlli i reguli la contaminació acústica**, protegint la nostra qualitat de vida, establint nivells òptims de confort acústic, de manera que el soroll no resulti perniciosos per al descans i la comunicació.

Per a això, s'ha de tractar d'**eliminar**, en la mesura que sigui possible, **les fonts molestes que produeixen el soroll, controlar la producció del mateix en l'origen o dur a terme la seva reducció amb mesures en l'entorn**.

En particular, des del Partit Animalista considerem necessari **prohibir els artificis pirotècnics** (petards, focs artificials, coets...) i les seves simulacions. El soroll de les explosions d'aquests elements afecten molt negativament, sobretot persones especialment sensibles, gent gran, criatures i animals.

En els animals pot provocar por, tremolors, taquicàrdia, atordiment, falta d'aire, nàusees i, fins i tot, la mort.

D'altra banda, estudis com el liderat pels investigadors de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC), publicat per la revista científica *Journal of Hazardous Materials*, ens adverteixen que moltes de les partícules metal·líferes que conté el fum dels focs artificials són bio-reactives i poden afectar la salut humana, amb efectes més aguts en persones amb antecedents d'asma o problemes cardiovasculars.

A més, en zones pròximes a espais naturals, els espectacles pirotècnics tenen altres impactes negatius. D'una banda, suposen una font d'estrès per a la fauna silvestre, però també, com apuntàvem anteriorment, constitueixen un greu risc d'incendis forestals.

PACMA

**EL NOSTRE
COMPROMÍS
AMB LES
PERSONES**

els serveis socials i les administracions i/o subministradores, així com altres mesures que facilitin l'accés al bo social elèctric, que, actualment, no arriba a una quarta part de les persones en situació de pobresa severa, degut sobretot a dèficits de la informació i a dificultats en la tramitació.

Des de PACMA, a més del **desenvolupament reglamentari de la Llei de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i pobresa energètica**, proposem que s'impulsin **convenis amb les companyies subministradores** d'aquests serveis, amb mesures com l'**establiment d'un preu social en els subministraments bàsics** per a les llars amb poder adquisitiu reduït i famílies o persones en risc d'exclusió social, i d'un **mínim vital d'aigua** de determinats metres cúbics per persona i mes, sense cost per a les persones usuàries que es trobin en situació d'exclusió social o insolvència econòmica, acreditada davant els serveis socials.

També considerem convenient impulsar i desenvolupar les fórmules de **cooperatives de consum**.

3.2 Protecció i promoció de la salut

Segons l'Organització Mundial de la Salut, "la salut és un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties".

El Partit Animalista aposta per la **promoció de la salut** en tota la seva dimensió, com a sistema que promou l'adquisició i el desenvolupament dels coneixements, aptituds i actituds necessaris perquè les persones participin de manera responsable en la cura de la salut, tant a nivell individual com col·lectiu, mitjançant activitats d'educació, de comunicació i de participació social.

Les àrees d'acció passen per **construir polítiques públiques saludables, reorientar els serveis de salut i reforçar l'acció comunitària**.

3.2.1 Per una sanitat pública, universal i de qualitat

Defensem un ús eficient de la sanitat, que garanteixi la cobertura sanitària a qualsevol persona que ho necessiti.

Les contínues retallades, el desmantellament i la privatització dels últims anys han perjudicat seriosament la qualitat de la sanitat pública, i han posat en escac l'accés universal de les persones als serveis sanitaris. La reducció del personal sanitari, el tancament de plantes a hospitals, la reducció del nombre de llits o l'augment dels temps d'espera per a consultes, proves i/o intervencions quirúrgiques, són només algunes de les conseqüències.

Segons les dades de l'últim Informe Anual del Sistema Nacional de Salut (publicat el 2023), el temps mitjà d'espera a Espanya per a una intervenció quirúrgica no urgent és de 113 dies. Mentre que en un extrem es troben Melilla i el País Basc, amb 39 i 64 dies respectivament, a l'altre, hi són l'Aragó i Catalunya, amb fins a 151.

Respecte al temps d'espera per accedir a una consulta especialitzada, la mitjana per al conjunt d'Espanya és de 79 dies; i de 82, a Catalunya.

- **Millora de l'atenció** a les persones amb problemes de salut mental.
- **Manteniment i millora de la continuïtat assistencial a les persones amb conductes suïcides i supervivents del suïcidi.**

3.2.7 Salut bucodental

La salut bucodental és la gran oblidada del nostre sistema de salut. La seva atenció es troba en gran part en mans del sector privat, fet que converteix l'odontologia en un luxe.

Actualment a Catalunya el sistema de salut ofereix, a grans trets, revisions, neteges, tractament dels processos aguts i dents afectades per càries o malaltia periodontal per a nens i adolescents fins als catorze anys i col·lectius vulnerables per condicions socials i de salut.

No obstant això, les afeccions a la boca, com la càries dental -que és la malaltia reconeguda com més prevalent en l'ésser humà- i la falta de peces, agreugen patologies com la diabetis o els problemes cardíacs, fet que a la llarga suposa un cost superior al sistema sanitari.

Des de PACMA defensem una **atenció bucodental** amb una **assistència dental bàsica** per a totes les persones, un **sistema terapèutic i preventiu per a les persones en situació de vulnerabilitat**, amb el **finançament dels elements bàsics per als pacients als quals els suposi una millora en la seva qualitat de vida.**

3.3 Educació i cultura per a tothom

Garantir l'accés a l'educació i a la cultura és fonamental per formar una ciutadania crítica, facilitar l'ocupació en igualtat d'oportunitats i millorar el nostre model de societat.

El Partit Animalista aposta pel talent de la població amb programes destinats a afavorir el desenvolupament de les seves capacitats, alhora que s'incentiva el teixit empresarial per evitar l'emigració a altres comunitats o altres països davant la falta d'expectatives laborals.

3.3.1 Per una educació pública i de qualitat

L'educació pública de qualitat és un dret de tothom, imprescindible per avançar cap a una societat més justa. És necessària una **educació pública orientada a la professionalització**, que permeti a la nostra joventut millorar les seves perspectives de futur i aprofitar al màxim els seus talents.

L'esforç que han de realitzar les famílies catalanes per al finançament dels estudis universitaris, en concret, continua sent elevat en comparació al del conjunt d'Espanya. Segons l'últim Informe d'Indicadors de Formació i Docència de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), presentat al febrer, a Catalunya el 22% dels ingressos de les universitats procedeix de la matrícula, mentre que al conjunt d'Espanya aquest percentatge és del 15%.

- **Implantació de programes específics que desenvolupin la corresponsabilitat i el repartiment equitatiu de les tasques domèstiques i les responsabilitats familiars** a fi de fomentar i educar des de la infància en la igualtat de gènere.
- **Revisió dels plans d'estudi i llibres de text amb la finalitat de revertir l'escassa presència de dones en els materials educatius i incloure-hi com a referents formatius les dones rellevants** de la història, la ciència, la literatura, la filosofia i altres disciplines.
- **Desenvolupament de plans d'educació** en els centres que donin accés a formació i informació **sobre la diversitat sexual, de gènere i familiar.**
- **Enfocament de l'educació sexual** no només respecte a la prevenció de l'embaràs i les malalties de transmissió sexual, sinó també en **la seva esfera emocional i afectiva.**
- **Promoció del voluntariat** com a eina per potenciar l'empatia i la solidaritat en la joventut. Establir **convenis amb les entitats socials, culturals, ambientals i animalistes** per fer extensiu el programa que garanteixi que l'alumnat participi en serveis de voluntariat amb l'aprenentatge d'educació en valors que això comporta.
- **Formació del professorat** en les matèries referides.

3.3.5 Orientació professional a l'educació secundària

Durant l'educació secundària, els joves han de ser capaços de començar a identificar les seves capacitats, interessos i aptituds, perquè han de prendre decisions crucials en matèria d'educació i formació de cara a la seva primera elecció professional en el futur.

No obstant això, en el context educatiu actual, l'orientació professional no s'està desenvolupant de manera que realment es capaciți l'alumnat per analitzar i valorar aquests extrems. És necessari substituir l'acció puntual que s'està duent a terme en els últims cursos per un procés continu d'acompanyament des de l'inici de l'educació secundària.

En aquesta etapa, el jovent es troba en una intensa cerca d'identitat personal i social. Per aquesta raó, l'orientació ha d'acompanyar-los i orientar-los davant dels canvis que es produeixen en el seu entorn, i ajudar-los a anar construint el seu projecte professional i de vida, facilitant l'adaptació a les noves situacions i exigències que comporta la transició a la vida adulta.

Apostem per la **creació de departaments d'orientació acadèmica i professional** en els centres d'educació secundària que elaborin i posin en marxa **plans d'actuació** per a cada curs, cicle i etapa, amb diferents accions que hauran de ser implementades. A més d'oferir una **orientació personalitzada i individualitzada** als alumnes, organitzaran i impulsaran **tallers i jornades d'orientació professional** en els centres, de manera que l'alumnat rebi la informació i tingui el coneixement suficient **sobre l'oferta dels diferents ensenyaments, cicles formatius i formacions professionals, així com de les seves diferents sortides laborals.** L'objectiu és dotar els joves de les competències necessàries per poder identificar i triar entre les alternatives formatives i professionals, d'acord amb el seu potencial.

3.4.7 Foment de l'ocupació en el sector agrícola a través d'un model de producció sostenible i ecològic

Proposem mesures de foment de l'ocupació en el sector agrícola, a través de programes de formació, assessorament tècnic i empresarial, creació d'infraestructures comunes, subvencions, bonificacions i beneficis fiscals, dirigides a la creació d'un model de producció agrícola sostenible i ecològic, superant la producció extensiva tradicional, que busqui la qualitat dels productes, el respecte al medi ambient, l'impuls i la conservació de l'entorn rural, la inserció en l'ús de col·lectius tradicionalment exclosos i la proximitat al consumidor.

3.4.8 Reconversión del sector de la construcción mediante la creación de un modelo sostenible

Apostem per una transformació del sector que passi per la rehabilitació energètica d'edificis, per fer-los més eficients i sostenibles, i que, a més, suposa una bona manera de reintroduir en el sector els professionals que es troben en desocupació, mitjançant la formació i el reciclatge.

Aquesta mesura ha de combinar-se amb un esforç en particular cap a la rehabilitació d'immobles situats en els centres de les ciutats, amb l'objectiu de:

- Transformar l'entorn urbà per fer-lo més sostenible, habitable, atractiu i accessible.
- Ampliar l'oferta d'habitatges, evitant la gentrificació.
- Millorar la mobilitat dels residents, per reduir la dependència dels vehicles motoritzats.
- Millorar la imatge de les ciutats.

3.4.9 Suport a emprenedors/es, autònoms/es i pimes

Per al desenvolupament i el futur de la nostra societat és fonamental el treball dels autònoms i autònomes, i les pimes, que lluiten per sobreviure en un mercat cada vegada més complicat.

Per això, donem suport a la creació de fons de finançament autonòmics destinats a facilitar l'accés d'autònoms/es i pimes a línies de crèdit a interès zero, per al desenvolupament de projectes orientats a la consecució d'algun dels següents fins:

- Creació d'ocupació estable.
- Incorporació de tecnologia mediambientalment sostenible o tècniques que contribueixin a reduir l'impacte mediambiental de l'activitat.
- Contribució a la millora de les condicions de benestar dels animals.

Per al creixement de l'activitat econòmica i la promoció de l'emprenedoria, considerem rellevant l'impuls a les empreses de nova creació i apostem per donar-los suport per mitjà de les següents propostes:

- Política de majors bonificacions fiscals per a emprenedors/es, start-ups i empreses innovadores.

- Ampliació del **suport i assessorament gratuït**, per part dels ens públics, per a la creació i primers anys de desenvolupament d'aquests models de negoci.
- Elaboració d'un **cens de les empreses de nova creació**, i integrar-lo en un **portal web on puguin donar-se a conèixer** i a través del qual **es potenciï el mecenatge**.
- Enfortiment dels **programes de formació, orientació i assessorament gratuïts**, en matèria fiscal, noves tecnologies, nous mercats, sostenibilitat mediambiental, qualitat, atenció al públic,...
- **Agilitació dels processos de creació d'empreses i de l'inici de les activitats**, mitjançant **l'eliminació de traves burocràtiques i la simplificació administrativa dels tràmits exigibles**.

3.5 Per un habitatge digne: major parc d'habitatge social

En la crisi de l'habitatge va tenir especial incidència la crisi financera de 2008, les conseqüències de la qual encara s'arrossegueu fins a l'actualitat. Amb posterioritat, cal sumar l'impacte econòmic i social de la pandèmia i l'imparable auge del lloguer turístic en l'última dècada, que ha reduït enormement l'oferta del lloguer de llarga durada, fet que ha provocat un desmesurat augment dels preus per als residents.

El preu del lloguer de llarga temporada s'ha disparat els últims 5 anys amb un increment acumulatiu de més del 40%, la qual cosa provoca que les persones que arrenden hagin de destinar la meitat dels seus ingressos a pagar el lloguer, fet que ha convertit Espanya en el país que té la pitjor relació entre els ingressos i el preu del lloguer de l'habitatge, de tots els Estats de l'OCDE.

Tot això està provocant que cada vegada més persones es vegin en serioses dificultats per accedir a un habitatge, ja sigui com a compradores o com a inquilines, abocades a compartir-la o a viure en la perifèria.

Sense cap dubte, la gravetat de la crisi residencial és especialment aguda al nostre país degut a l'escàs parc d'habitatge social existent. Segons denuncia Amnistia Internacional, a Espanya només el 1,6% del parc residencial és habitatge social. Es tracta del percentatge més baix d'Europa, després de Grècia, davant del 32% d'Holanda, el 23% d'Àustria o el 18% del Regne Unit.

Molt lluny d'aquests percentatges queda també l'objectiu del 9% de parc d'habitatge de lloguer social per a 2044, marcat pel Govern en el recentment aprovat Pla territorial sectorial de l'habitatge (PTSH) per a Catalunya.

L'actual crisi energètica i l'increment del cost de la vida plantegen un escenari de gran incertesa, cosa que fa improrrogable l'adopció de mesures que facilitin l'accés a una llar, tant a joves com a grans, i frenin la pujada en el cost i lloguer de l'habitatge.

A més de comptar amb un **major parc d'habitatge social, per a compra i per a lloguer**, mitjançant la **compra d'habitatges per destinar-los a lloguer social** -tant a grans tenidors com a entitats financeres que disposin d'habitatges deshabitats-, així com de la **construcció d'habitatges protegits**, per pal·liar la crisi residencial, des de PACMA proposem fomentar la repoblació d'habitatges buits en l'entorn rural, com detallem en el següent epígraf.

- **Major transparència i control en la contractació pública**, un dels principals focus de la corrupció. Sol·licitarem millorar l'**accés públic de totes les dades rellevants al llarg del procés complet de contractacions públiques, des de la licitació fins a l'adjudicació i execució**. A més, s'han d'establir un major control i publicitat dels mecanismes d'aprovació de sobre costos.
- **Publicitat de l'execució pressupostària**, fent-ne públiques les dades, amb el mateix nivell de detall que els pressupostos.
- **Actualització de les normes de contractació de personal no funcionari**, reservant els càrrecs de lliure designació al nivell superior de cada administració, limitant el seu número i exigint requisits d'idoneïtat tècnica.
Els assessors i assessores de lliure designació no podran en cap cas exercir funcions d'auditoria o control. Els seus nomenaments es publicaran als butlletins oficials, i els seus currículums i motivació per als seus nomenaments, a la web de l'Administració. Per a la resta de nomenaments, hauran d'utilitzar-se estrictament els principis de mèrit i capacitat, així com les garanties d'independència en la selecció personal, despolititzant la funció pública i els seus òrgans de control intern.
S'exigirà una total transparència en els processos de selecció: nombre de places, proves i criteris utilitzats, composició dels tribunals, resultats i altres mèrits estimats en els candidats i candidates, avaluacions en casos de promoció interna, etc.

3.9.2 Democràcia real i participativa

El nostre sistema deriva d'una Transició en la qual uns partits polítics, que no tenien llavors suport social, necessitaven veure's reforçats des de les institucions com a promotors i conductors de tota reforma. Des de llavors, aquests mateixos partits han obstaculitzat sempre les vies de participació que no controlen, tement l'impacte que pugui tenir una ciutadania crítica i participativa.

Tot això contribueix al fet que la nostra democràcia es vegi limitada. Dos exemples en són les limitacions a les Iniciatives Legislatives Populars i les injustes lleis electorals.

Un sistema realment democràtic no limita la participació ciutadana a votar cada quatre anys.

A PACMA creiem en **espais institucionalment oberts per a consultes sobre els continguts de les polítiques i programes de govern**.

Avui dia podem comptar amb les oportunitats que ens ofereixen les noves tecnologies per **facilitar la informació i la col·laboració entre governs, partits, institucions, moviments socials i ciutadania, i avançar cap a una democràcia participativa** que doni respostes a les demandes de la societat.

3.9.2.1 Reforma de la Ley de Iniciativa Legislativa Popular de Catalunya

Les ILP constitueixen el principal mecanisme que proporciona el sistema als ciutadans i ciutadanes per intervenir de manera directa en l'elaboració de les lleis que ens governen. No obstant això, les matèries sobre les quals poden versar són molt limitades i el seu procediment està ple d'obstacles.

Des del Partit Animalista formulem les següents propostes:

- **Reducció del nombre de signatures** necessàries; actualment, 50.000.
- **Ampliació del termini per a la recollida** de signatures; actualment de tan sols 120 dies hàbils, la qual cosa correspondria a uns 4 mesos.
- **Facilitació per al procediment de recollida** de signatures mitjançant la incorporació de recursos i noves tecnologies.
- **No exclusió de matèries susceptibles de ser objecte d'una Iniciativa Legislativa Popular.**

3.9.2.2 Aprovació d'una llei electoral autonòmica

En quatre dècades, els partits que han passat pel Govern han estat incapaços d'aprovar una llei electoral pròpia i Catalunya es regeix per la normativa estatal en la matèria.

L'explicació és senzilla. L'actual sistema electoral beneficia els partits que tenen més implantació en les zones menys poblades, i perjudica aquells que són forts en les àrees metropolitanes. En paraules de Joan Botella, catedràtic de ciència política de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i promotor d'una iniciativa legislativa popular (ILP) que va tractar de promoure una llei electoral autonòmica: "Aquestes lleis sempre tenen un problema: qui la vol canviar no pot perquè no té els vots suficients, i qui podria canviar-la no vol perquè la vigent ja li dona els vots necessaris". És a dir, que tots els partits negocien, com sempre, amb interès partidista i no ciutadà.

Des de Pacma defensem **l'elaboració d'una llei electoral per a Catalunya que avanci cap a un sistema electoral just, on tots els vots tinguin el mateix valor, que assegurí el repartiment d'escons en relació directa al nombre de vots, amb les següents propostes:**

- **Sistema electoral de circumscripció única, amb un repartiment d'escons proporcional al nombre de vots, i sense barrera electoral.**
- **Assignació de la subvenció corresponent als vots de cada partit després dels comicis, amb independència de si ha obtingut o no representació.** Aquest sistema de finançament just i equitatiu garanteix l'activitat de totes les opcions polítiques en funció del suport social que reben.
- **Igualtat en l'accés als mitjans de comunicació públics.** Com a part del dret dels partits a concórrer a les eleccions en igualtat de condicions, defensem que sigui assignada la **mateixa quantitat de minuts per a l'emissió dels vídeos electorals a tots els partits** que es presentin.
- **Garantia de la cobertura informativa en els mitjans de comunicació públics de les campanyes de tots els partits** que concorrin a les eleccions.
- **Eliminació o, en defecte d'això, reducció de l'ús de paper en les campanyes electorals, remetent la propaganda, papereta i sobre electoral, de tots els partits que es presentin, en un únic enviament.**
- **Assignació equitativa dels espais que es reserven per a la propaganda electoral i la realització d'actes de campanya electoral.** Quan diverses sol·licituds siguin coincidents, s'atendrà exclusivament **el criteri d'igualtat d'oportunitats** i no a les preferències dels partits amb major nombre de vots en anteriors eleccions.

- Equips especialitzats en menors víctimes de violència de gènere en els òrgans judicials.
- Increment del nombre de cases d'acolliment, pisos tutelats i punts de trobada familiar.
- **Admissió dels animals** a càrrec de les dones víctimes de violència masclista a **les cases d'acolliment i pisos tutelats.**
- Implantació de **plans i campanyes de sensibilització dirigides a la ciutadania en general i al jovent** en particular, amb la finalitat d'eliminar els prejudicis i estereotips de gènere i prevenir conductes de violència masclista.

3.10.2 Per la nostra gent gran

Conèixer més i millor les necessitats de les persones grans era ja un dels reptes d'Espanya, cridada a estar entre els països més envellits del món en les pròximes dècades.

No obstant això, l'impacte que va suposar la crisi sanitària per la pandèmia en els centres geriàtrics i residències de la tercera edat va exposar les febleses del sistema sanitari i el buit que existeix en la responsabilitat social sobre les tasques de cura de les persones majors, les necessitats de les quals solen ser relegades a un segon pla.

A Catalunya, les persones de 65 o més anys representen ja el 19% de la població. Aquest percentatge es preveu que sigui del 22% per a 2030 i del 30%, per a 2050.

Per això, és fonamental **promoure un envelliment actiu des del sistema de salut, mitjançant una major implicació en el manteniment, el reforç i la modernització dels serveis d'atenció intermèdia**, incloent-hi les cures paliatives i la geriatria, especialment per a les persones amb patologies cròniques i discapacitats físiques, a fi de potenciar la seva autonomia, compensar les limitacions i/o pal·liar el seu malestar.

S'ha de prioritzar **l'enfocament comunitari, amb una atenció integral des de l'atenció primària**, centrada en la persona, evitant l'ingrés sempre que sigui possible, cosa per a la qual és necessària garantir la **proximitat i l'equitat en la provisió dels serveis.**

Cal prestar especial atenció als problemes als quals es poden enfrontar les persones majors relacionats amb la salut, però també amb la discriminació, la violència, l'abús, l'abandonament o la solitud. És necessari **fixar un marc de treball sistemàtic per a la protecció i la promoció dels seus drets i necessitats.**

La vida de les persones en la tercera edat es torna més passiva. Moltes pateixen una deterioració física o cognitiva que els impedeix valer-se per si mateixes, i en el seu entorn no troben les atencions necessàries.

En els casos en què puguin romandre en el seu propi domicili, no s'ha de deixar de costat la seva supervisió, i s'ha de fomentar que puguin utilitzar centres de dia, per gaudir d'un entorn i activitats diàries.

Des de PACMA proposem les següents mesures en l'àmbit autonòmic:

- Provisió de **sistemes de monitoratge.**
- **Increment dels recursos per oferir un tractament domiciliari adequat.**
- **Enfortiment dels serveis d'urgències i transport sanitari.**

- **Assumpció** per part de la sanitat pública **del procés de transició mèdica**.
- **Reconeixement del dret de les dones sense parella home als tractaments de reproducció assistida** del sistema públic de salut.

3.10.4 Pels drets i interessos de les persones amb discapacitat

A PACMA som conscients de les dificultats a les quals s'han d'enfrontar les persones amb discapacitat i considerem per això necessari **eliminar tots els factors i elements que limiten el seu desenvolupament personal i social i el seu accés als drets, béns i serveis de la comunitat**.

Secundem i defensem les propostes del Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI), per millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitat, reforçar el reconeixement i la protecció dels seus drets, promoure la igualtat d'oportunitats i, en definitiva, elevar el seu grau d'inclusió i normalització socials. Entre altres:

- Aprovar d'un **Pla autonòmic d'atenció social dirigit a les persones amb discapacitat i a les seves famílies**.
- **Garantir la llibertat de circulació i l'accessibilitat**, mitjançant l'eliminació de les barreres arquitectòniques, l'augment de l'accessibilitat en els edificis i mitjans de transport, i la creació d'estacionaments suficients reservats.
- Realitzar **campanyes de formació en accessibilitat** per a tots els agents implicats en l'eliminació de les barreres arquitectòniques existents i en les noves construccions.
- Elaborar **auditories per analitzar el compliment de les condicions d'accessibilitat en edificis públics**.

3.10.5 Per les persones migrants

Totes les persones podem ser migrants en algun moment. Actualment, més de 200 milions de persones en el món ho són. La guerra, la persecució, la violència, la inseguretat, la misèria, la falta d'oportunitats o el canvi climàtic, són algunes de les causes que poden portar una persona a abandonar el seu país, la seva casa, la seva família; en definitiva, la seva vida. L'esperança d'una vida millor els porta a enfrontar la por, el dolor, la solitud, els perills i els abusos que poden trobar al camí.

Aquestes persones necessiten un lloc segur en el qual refer les seves vides. No només per als que han hagut d'abandonar la seva llar en països devastats pels conflictes bèl·lics. En el món, milions de persones són perseguides per la seva raça o origen ètnic, conviccions polítiques o religioses, o orientació sexual. En molts casos, aquestes persones es veuen obligades a fugir davant la por de ser detingudes, torturades, maltractades o, fins i tot, assassinades.

Actualment hi ha més de 84 milions de persones refugiades. Es tracta d'una crisi d'envergadura mundial. No obstant això, mentre països amb menys recursos fan tot el que poden i més, els països més rics fan poc o res.

Des del Partit Animalista proposem adoptar les següents mesures en l'àmbit autonòmic:

- **Accés unificat a tots els drets**, com l'educació, la sanitat i l'allotjament **per a una inclusió efectiva**.
- **Foment de programes d'acolliment que garanteixin unes condicions dignes** i comprenguin actuacions dirigides a **potenciar l'autonomia i el benestar** de les persones refugiades.
- **Augment del pressupost i del nombre de places en els centres d'acolliment**, amb especial atenció a la situació dels nens i nenes migrants no acompanyats.
- **Impuls d'equips tècnics multidisciplinaris en els centres d'acolliment**, que treballin en coordinació amb equips d'inclusió i jurídics.
- **Millora en l'atenció a persones immigrants i refugiades**, amb assessorament sobre immigració, refugi i retorn voluntari, incloent-hi informació sobre la protecció animal i el protocol que s'ha de seguir en cas de portar un animal des d'un altre país.
- Oferiment d'un **servei d'aprenentatge de l'idioma**.
- Posada en marxa de **programes i campanyes contra la xenofòbia, el racisme i l'exclusió social**.

3.10.6 Per la joventut

A més de les propostes realitzades en altres àmbits, com el de l'educació o la cultura, considerem important establir mesures específiques per prevenir i/o reduir en la joventut el consum de begudes alcohòliques i drogues, mitjançant **l'oferta i promoció d'alternatives saludables d'oci, amb activitats culturals, artístiques i esportives**, com:

- **Cursos, tallers i trobades en horari nocturn, els caps de setmana**.
- **Festivals de cinema, música, dansa, teatre i altres arts, d'accés gratuït o a preus accessibles**.
- **Accés lliure a museus i monuments**.
- **Dotació al teixit associatiu juvenil de la capacitat, els mitjans i els recursos necessaris per desenvolupar activitats culturals i d'oci alternatiu**.
- **Creació d'espais físics on la joventut pugui compartir les seves inquietuds i creacions a nivell artístic i cultural, així com desenvolupar el seu talent** (locals d'assaig per a músics/ques, actors, actrius i ballarins/es, exposicions, trobades, debats,...).
- **Promoció de l'horari nocturn els caps de setmana en els centres poliesportius i culturals gestionats per organismes dependents del govern autonòmic**.

3.10.7 Pel dret de les persones a alimentar-se de manera ètica i saludable

Defensem la necessitat de **l'oferta d'opcions de menú vegà en els bars, cafeteries, restaurants i menjadors de dependències públiques**, com edificis administratius, públics, menjadors escolars i universitaris, hospitals i centres penitenciaris.

Només d'aquesta manera es pot garantir la llibertat de les persones, cada dia més, que han decidit alimentar-se de manera saludable i respectuosa amb els animals.

Per a això, proposarem que, en **els contractes de prestació d'aquests serveis, s'estableixi l'obligatorietat d'oferir opcions de menú elaborats sense ingredients d'origen animal, així com que se n'incentivi la inclusió en el sector privat** de la restauració.

PACMA

PARTIT ANIMALISTA
AMB EL MEDI AMBIENT